

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра теоретичної та прикладної системотехніки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-педагогічної роботи
Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ
“_____” _____ 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Основи інноваційного менеджменту

рівень вищої освіти доктор філософії

галузь знань 12 «Інформаційні технології»

спеціальність 122 «Комп’ютерні науки»

освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії, 122 «Комп’ютерні науки»

вид дисципліни обов’язкова

факультет комп’ютерних наук

2021 / 2022 навчальний рік

Програму обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою факультету комп'ютерних наук

“27” серпня 2021 року, протокол № 16

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

доктор технічних наук, професор, професор кафедри теоретичної та прикладної системотехніки **Шматков Сергій Ігорович**.

Програму схвалено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної системотехніки

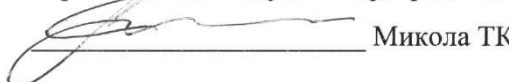
Протокол від “27” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри теоретичної та прикладної системотехніки

Сергій ШМАТКОВ

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Комп'ютерні науки»

Гарант освітньо-наукової програми «Комп'ютерні науки»

Микола ТКАЧУК

Програму погоджено методичною комісією факультету комп'ютерних наук

Протокол від “27” серпня 2021 року № 1

Голова методичної комісії факультету комп'ютерних наук

Анатолій БЕРДНІКОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи інноваційного менеджменту» розроблена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії на третьому рівні вищої освіти спеціальності 122 Комп'ютерні науки.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – надання здобувачам ступеня PhD комплексу знань та практичних навичок управління процесом реалізації результатів закінчених наукових досліджень і розробок, або інших науково-технічних досягнень, у новий або удосконалений продукт, що реалізується на ринку, у новий або удосконалений технологічний процес, що використовується в практичній діяльності, а також пов'язані з цим додаткові наукові дослідження та розробки. Управління процесом перетворення нових наукових результатів у комерційні вигідні продукти, що і є інноваційним менеджментом.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування у майбутніх фахівців системних знань і розуміння концептуальних основ управління інноваційною діяльністю, теорії й практики розвитку цього напрямку
- набуття навичок самостійної роботи щодо засвоєння знань з інноваційної спрямованості стратегії й тактики розвитку виробництва, інноваційної політики фірми, принципів і чинників її розвитку, форм інновацій, методів та інструментарію їх створення і способів реалізації.

В ході вивчення дисципліни у аспіранта повинні формуватися такі компетентності.

Загальні компетентності

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок державною та іноземною (англійською або іншими) мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень.

СК03. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК07. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

1.3. Кількість кредитів 5

1.4. Загальна кількість годин 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (вечірня) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	

30 год.	30 год.
Практичні, семінарські заняття	
30 год.	30 год.
Самостійна робота	
90 год.	90 год.
Індивідуальні завдання	
- год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти мають досягти таких результатів навчання:

знати основні теоретичні положення щодо інноваційної діяльності:

- організацію інноваційних процесів та інноваційного проектування;
- інноваційний менеджмент та організаційні форми у інноваційній діяльності;
- документарне супроводження науково-дослідних робіт;
- методику проведення маркетингових досліджень при розробці новацій (нових технологій, нових видів продукції тощо);
- методику визначення потреб у інвестиціях при здійсненні НДДКР та впровадженні їх результатів у виробництві;
- форми та джерела інвестування інноваційної діяльності підприємства;
- методику оцінки ефективності інновацій та інноваційного проекту;
- методику аналізу беззбиткової діяльності.

вміти застосувати теоретичні положення при вирішенні практичних питань:

- обрання оптимальної організаційної форми та методів менеджменту інноваційних процесів;
- проведення маркетингових досліджень з метою визначення можливих обсягів впровадження новації (нової технології, нового продукту тощо);
- визначення очікуваних економічних результатів від впровадження новацій у виробництві;
- визначення витрат на проведення НДР та впровадження результатів наукових досліджень у виробництві;
- визначення джерел інвестицій;
- визначення ефективності інновацій, інноваційного проекту;
- визначення умов беззбиткової діяльності підприємства.

В результаті вивчення дисципліни у студента повинні формуватися такі *програмні результати навчання (РН)*.

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з комп'ютерних наук і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми комп'ютерної науки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень,...) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

PH06. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

PH07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми комп'ютерної науки з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

PH10. Здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, концептуалізацію та реалізацію наукових проєктів з комп'ютерних наук.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи інноваційного менеджменту.

Основні поняття інноваційного менеджменту. Сутність, об'єкти і суб'єкти інноваційної діяльності. Етапи, стадії і моделі інноваційного процесу. Класифікація інновацій. Життєвий цикл інновацій.

Тема 2. Інноваційна діяльність, як об'єкт управління.

Інноваційні підприємства та інфраструктура інноваційної діяльності. Учасники, етапи і завдання управління інноваційною діяльністю

Тема 3. Організаційні форми інноваційної діяльності.

Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємства. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва.

Тема 4. Основні види інноваційних стратегій.

Стратегічний аспект управління інноваційним розвитком. Розроблення інноваційної стратегії. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю. Вплив структури організації на її інноваційні можливості.

Тема 5. Особливості створення інновацій та формування попиту на них.

Поняття інноваційного товару та його різновиди. Методичний апарат генерування ідей. Оцінювання та відбір перспективних ідей. Розроблення концепції нових товарів. Розроблення і створення дослідного зразка. Необхідність й зміст процедури проведення пробного маркетингу.

Тема 6. Державна підтримка інноваційних процесів.

Сутність і завдання державної інноваційної політики. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності. Вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності. Передавання права на об'єкти промислової власності.

Тема 7. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності.

Сутнісна характеристика моніторингу інновацій з позицій вітчизняного законодавства. Показники оцінки та звітність щодо науково-технічної та інноваційної діяльності. Особливості використання різноманітних методів контролю виконання інноваційних проєктів.

Визначення сутності та економічної природи інформації. Кількісні й якісні характеристики інформації. Специфічність інформаційного товару. Методи управління знаннями. Інформаційні системи та технології обробки знань.

Тема 8. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності.

Принципи вимірювання і показники ефективності інноваційної діяльності. Основні показники економічної ефективності інноваційних проєктів. Оцінювання ефективності створення і комерціалізації нового товару. Вихід на ринок технологій. Соціальна ефективність інноваційної діяльності.

Тема 9. Інноваційний проєкт: обґрунтування та реалізація.

Склад інноваційного проекту. Стадії розробки інноваційного проекту. Оточення і учасники інноваційного проекту.

Інноваційний проект як об'єкт фінансування. Види інноваційних проєктів. Схема обґрунтування інноваційного проєкту. Стратегія фінансування інноваційного проєкту в залежності від виду використовуваного капіталу.

Тема 10. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності.

Сутність поняття «інтелектуальна власність». Складові системи правової охорони інтелектуальної власності. Законодавство та основні принципи авторського права. Види і типи об'єктів інтелектуальної власності. Права власників інтелектуальної власності. Термін дії авторського права. Предмет й законодавче забезпечення патентного права. Права і обов'язки власника патенту. Законодавство про засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту і виробленої ними продукції (робіт, послуг). Державна реєстрація знаків для товарів і послуг.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Денна (заочна, вечірня) форма				
	Усього	у тому числі			
Л		п	лаб	інд	с.р.
Тема 1. Теоретичні основи інноваційного менеджменту.	13	2	2		9
Тема 2. Інноваційна діяльність, як об'єкт управління.	13	2	2		9
Тема 3. Організаційні форми інноваційної діяльності.	13	2	2		9
Тема 4. Основні види інноваційних стратегій.	17	4	4		9
Тема 5. Особливості створення інновацій та формування попиту на них.	17	4	4		9
Тема 6. Державна підтримка інноваційних процесів.	13	2	2		9
Тема 7. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності.	17	4	4		9
Тема 8. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності.	13	2	2		9
Тема 9. Інноваційний проєкт: обґрунтування та реалізація.	17	4	4		9
Тема 10. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності.	17	4	4		9
Усього годин	150	30	30		90

4. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів	2
2	Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційних процесів	2
3	Управління інноваційними процесами	2
4	Організаційні форми інноваційної діяльності	2
5	Основні види інноваційних стратегій: переваги, недоліки й обмеження щодо використання	4
6	Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	2

10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Михайлова Л.І. Інноваційний менеджмент : навч. посібник / Л.І. Михайлова, О.І. Гуроров, С.Г. Турчина, І.О. Шарко. – Вид. 2-ге, доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 234 с.
2. Скрипко Т. О. Інноваційний менеджмент: підручник / Т. О. Скрипко. – Київ : Знання, 2011. – 423 с
3. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с
4. Основи інноваційного менеджменту. Підручник для студентів онлайн. https://stud.com.ua/26244/menedzhment/innovatsiyniy_menedzhment
5. Володина О.А. Инновационный менеджмент: учеб. пособие / О.А. Володина, Е.Ю. Фаддеева, А.А. Неретин. – М.: МАДИ, 2019. – 96 с.
6. Алексеев, А. А. Инновационный менеджмент : учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / А. А. Алексеев. – М. : Издательство Юрайт, 2015. – 247 с. – Серия : Бакалавр и магистр. Академический курс.
7. Фоломеев М.А. Політологічний вимір інноваційних стратегій в Україні / М.А. Фоломеев // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна / Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. – Х. : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна. – 2010. – № 912: сер. «Питання політології», вип. 17. – С. 123 – 128. URI: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/2384>

Додаткова

(за результатами власних досліджень розробників робочої програми)

1. Лосев Ю. И. Методы и модели обмена информацией в распределенных адаптивных вычислительных сетях с временной параметризацией параллельных процессов / Ю. И. Лосев, С. И. Шматков, К. М. Руккас: монография. – Х.: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2011. – 204 с.
2. Поляков А. Г. Синтез и анализ параллельных процессов в адаптивных времяпараметризованных вычислительных системах / А. Г. Поляков, С. И. Шматков, Е.Г. Толстолужская, Д. А. Толстолужский : монография. – Х.: ХНУ имени В. Н. Каразина, 2012. – 670 с.
3. Стрілець В.Є. Методи машинного навчання у задачах системного аналізу і прийняття рішень / В. Є. Стрілець, С. І. Шматков, М. Л. Угрюмов, Є. С. Меньялов, С.В Черниш, К. М. Угрюмова: монографія. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. – 160 с.